

Boomkwekerij Verpaalen-Herijg

Heesters volle groen

'De klanten van de tuincentra willen veel te vroeg beginnen'

Kweker Harrie Verpaalen uit Zundert over goed en verantwoord rooien

Harrie Verpaalen (50) is samen met zijn echtgenote Jeanette eigenaar van boomkwekerij Verpaalen-Herijgers in Zundert. Op 17 hectare, waarvan 5 hectare contractteelt, is Verpaalen al heel wat jaren actief in de teelt van haagplantsoen (Fagus en Carpinus) en ook met het vermeerderen en opkweken van heesters.

Auteur: Ruud Jacobs



Op de beurs GrootGroenPlus nam Verpaalen op zijn eigen stand even de tijd voor tekst en uitleg over zijn teeltactiviteiten, en dan met name het rooien. Op deze eerste beursdag moet Verpaalen geregeld van zijn stoel omhoog om oude en ook nieuwe klanten – veelal uit Oost-Europa – de hand te schudden. Een goed teken in crisistijd.

Teelt

Verpaalen heeft momenteel binnen de kwekerij naar eigen zeggen minder vollegrondsteelt van meerjarige beuk en Carpinus. 'Daarvoor in de plaats heb ik nu meer stek. Hiervoor hebben wij sinds 2012 een nieuwe kas van 60 bij 40 meter.' De reden, aldus Verpaalen: 'Er komt hier in de regio steeds meer aanbod van beuk en Carpinus. Deze planten kun je ergens anders ook wel bestellen, maar stek is vaak hier in de omgeving niet te krijgen. En wil je een aantrekkelijk bedrijf blijven, dan moet je een breed sortiment voeren.'

Een ander belangrijk argument om meer en meer op stek over te gaan, zijn de strenge winters van de afgelopen jaren. 'De laatste jaren is er veel vorstschade aan eenjarigen. In de kas heb je het allemaal meer zelf in de hand. Nu zijn we zo'n beetje het jaar rond bezig. Stekken doen we met name in de zomer, van eind juni tot begin september. Ook wel wat winterstek in januari en februari, maar met de afzet is het dan allemaal een stuk rustiger. Zomerstek moet nu eenmaal in een dag klaar; bij winterstek is het hout in rust en kan het eventueel nog de vriescel in om het daar bij gelegenheid uit te halen.'

Rooien

Als het onderwerp 'belangrijke aandachtspunten bij het rooien' ter sprake komt, wijst Verpaalen op de uiteindelijke afnemers. 'De klanten van de tuincentra willen veel te vroeg beginnen, maar dat gaat echt niet goed. Het zijn vaak particulieren die er geen benul van hebben en aanleggers die bepaalde projecten bijvoorbeeld voor 1 november moeten opleveren. Ze hebben met de offerte gerekend met planten uit de volle grond, terwijl ze voor die datum eigenlijk potten moeten pakken, maar daar is de begroting niet op afgestemd. Rooien moet echt op het juiste moment gebeuren. En dat is als de plant volledig uitgerijpt is en/of als het blad eraf is. Maar ook onder gunstige omstandigheden, dus niet te nat en niet te droog. De praktijk is echter vaak anders. De mensen willen al beginnen, maar de plant is dan nog niet zo ver.' Toch is volgens Verpaalen goed en verzorgd rooiwerk lang niet alleen voldoende om een plant elders te laten slagen. 'De acties van het rooien tot het afleveren van de planten bij klanten hebben we goed in de grip. Maar daarna, het weer en de bodem na aanplant, dat hebben we als kweker niet in de hand.' Een echte oplossing voor dit laatste stadium bij de klant heeft ook Verpaalen niet direct in pacht. Op de vraag of hij bij de gerooide partijen verder nog iets aan wortelsnoei doet, laat Verpaalen weten dat dit alleen gebeurt bij de planten die op de eigen kwekerij worden teruggeplant. Als voorbeeld van een plant uit zijn sortiment die de nodige aandacht vereist, noemt Verpaalen de *Cornus sanguinea* 'Midwinter Fire'. 'Deze plant is best gevoelig op de wortel. Als de plant zover is, het weer gunstig is en we hebben ook tijd, dan proberen we die zo veel mogelijk te rooien. Daarna worden ze ingepakt in boxpallets met koelzakken en vervolgens gaan ze de vriescel in bij een temperatuur van -2,5 graden Celsius. Dit laatste doen we bij heel veel heesters.'

Verpaalen vervolgt: 'Als het 's winters vriest of heel nat is, kunnen we ze binnen gewoon sorteren. Daarna gaan ze deels terug de koelcel in, naar de kuilhoek of ze gaan rechtstreeks door naar de klant. Voor de planten die rechtstreeks van het land komen, geldt dat ze zo snel mogelijk binnen uit de wind moeten staan. Tijdens het vervoer vanaf het land naar het bedrijf is alles goed afgedekt ter voorkoming van uitdroging en overvloedige regen.' Door deze winteropslag heeft Verpaalen een van zijn klanten - ondanks alle grillen van Koning Winter - achteraf toch nog goed kunnen helpen. 'Een klant had in januari al *Ribes* 'King Edward' buiten opgepot, door de hogere temperatuur waren deze al actief, de vorstperiode daarna heeft er flink huisgehouden. In april hebben we een nieuwe partij uit de koelcel geleverd, en dat ging perfect. Die klant heeft ze nog nooit zo goed gewonnen.'

Machines

Voor het rooiwerk maakt Verpaalen gebruik van een beddenlichter van het merk Elco. 'Die hebben we nu voor het derde jaar in bezit en hij bevalt prima. Het is een normale standaarduitvoering zonder extra aanpassingen.' Verpaalen gebruikt de rooimachine doorgaans vanaf half oktober. 'De natuur kan ingrijpen, maar anders rooien we tot maart, eind april. En nogmaals: belangrijk is dat de planten uitgerijpt zijn, maar zeker ook dat ze nog niet met de groei begonnen zijn.'

Afzet

Tijdens de afgelopen GrootGroenPlus zijn het geregeld Oost-Europeanen die even komen buurten bij Verpaalen in de stand, om elkaar de hand te schudden en bij te praten over eventuele handel. Verpaalen: 'We hebben vier jaar op de beurs in Warschau gestaan en daar hebben we diverse klanten aan overgehouden. De oude barrière en de koudwatervrees voor Oost-Europa die er jaren geleden nog was, is echt helemaal weg. Onze grootste afzet hebben we in Nederland en Duitsland; verder doen we ook handel in België, Frankrijk, Engeland, Oostenrijk, Slowakije en Litouwen, maar ook in Polen en Rusland. We hebben een redelijk groot klantenbestand; immers: beter tien klanten van 5.000 euro dan een van 50.000 euro.'

Toekomst

Op de vraag hoe Verpaalen zijn kwekerij ziet over een aantal jaren, geeft hij aan dat de stekproductie qua bedrijfsactiviteit in omvang zal toenemen, van nu 10% naar zo'n 30%. Het aandeel eenjarigen in de vollegrond blijft met 45% gelijk, terwijl de productie van *Carpinus* en *Fagus* van 45% terug zal gaan naar 25%. 'Maar door deze planten in te kopen bij collega's, verwacht ik dat de afzet wel gelijk blijft', zo besluit Verpaalen.

